

Arkivsak-dok. 26/00505-7
Saksbehandler Stig Alfred Eikeland

Saksgang

Møtedato

Viltutvalget

13.05.2026

6/26

Saksframlegg

Rådyr i tettbygde strøk

Kommunedirektørens innstilling:

Viltutvalget i Farsund kommune ber administrasjonen gå i dialog med kommunens ettersøksgruppe for å lage en plan med mål om kraftig reduksjon av rådyrbestanden i urbane strøk. Det settes fokus på dyrevelferd – som beskrevet i utredningen under.

Vedlegg

Vedr. rådyr og flått

Vedtak om skadefelling av rådyr i tettbygde strøk – Farsund kommune

Saken kort fortalt

Søker beskriver et omfattende problem med rådyr i et boligområde (Løkkeveien), hvor en fast flokk oppholder seg daglig i nærområdet og bidrar til stor forekomst av flått i hager og uteområder. Det opplyses at flått i alle utviklingsstadier finnes i hagen, og at situasjonen er så alvorlig at det påvirker daglig bruk av utearealer, særlig for små barn, samt helseutfordringer som tilfeller av borreliose. Tiltak som ulike bekjempelsesmetoder og forsøk på å holde rådyr unna er uten effekt, og det pekes på at rådyrene er lite sky og vanskelig kan stenges ute. Det anføres at problemet gjelder flere i området, og det bes om bistand eller tiltak fra kommunen for å håndtere både rådyrbestanden og flåttproblematikken. Kommunen er kjent med problemstillingen og problemet synes å være tiltagende.

Bakgrunn

I vedtak datert 01.10.2025 (sak 25/00029-13) gir Farsund kommune, etter delegert myndighet, tillatelse til Farsund og Lyngdal Jeger- og Fiskeforening ved ettersøksgruppa til å gjennomføre skadefelling av rådyr i tettbygde strøk, herunder villastrøk, hager, parker og lignende områder.

Vedtaket bygger på gjentatte meldinger om rådyr i boligområder som medfører skader på eiendom, trafikkfare og helsemessige utfordringer knyttet til økt forekomst av flått og flåttbårne sykdommer. Kommunen har vurdert at vilkårene for skadefelling etter naturmangfoldloven § 18 er oppfylt, blant annet fordi situasjonen ikke kan løses på annen tilfredsstillende måte, og fordi tiltaket ikke truer bestandens overlevelse. Felling skal skje under strenge vilkår knyttet til sikkerhet, grunneiers samtykke, bruk av godkjente ettersøksjegere og rapportering til kommunen. Det konkluderes med at skadefelling er nødvendig av hensyn til helse, sikkerhet, dyrevelferd og samfunnsmessige forhold.

Vurdering

Med utgangspunkt i vedtak av 01.10.2025 (sak 25/00029-13), hvor det er åpnet for skadefelling av rådyr i tettbygde strøk for å redusere konflikter knyttet til helse, sikkerhet og skade på eiendom. Spørsmålet i denne saken er hvordan skadefelling kan gjennomføres mest mulig effektivt for å oppnå ønsket effekt. Det legges til grunn at det ikke er ønskelig å felle geit og kje utenom ordinær jakt sesong av hensyn til dyrevelferd og bestandens reproduksjon. En strategi der det kun felles handyr og eventuelt kalv hele året fremstår som en mulig løsning, men vurderes som lite hensiktsmessig og mindre effektiv dersom målet er å redusere bestanden betydelig på kort sikt.

Kunnskapsgrunnlaget viser at rådyr i urbane strøk tilpasser seg nærvær av mennesker og utvikler en annen adferd enn dyr i mer naturlige omgivelser. Urbane rådyr er mindre sky, og tilpasser atferden til menneskelig aktivitet, noe som gjør dem vanskeligere å forvalte med tradisjonelle virkemidler som skremming eller jaging. Dyrene er også sterkt stedbundne, og lever ofte hele året innenfor små arealer i tettbygde strøk, noe som innebærer at denne tilpasningen i stor grad videreføres lokalt over tid. Dette understøtter at dyr som vokser opp i urbane miljøer i praksis lærer denne tilpasningen, og at det samme adferdsmønsteret vil videreføres til avkommene. Samtidig peker kunnskapsgrunnlaget på at urbane leveforhold kan være uheldige for dyrene, blant annet gjennom økt risiko for trafikkulykker, sykdom og parasittbelastning, samt redusert naturlig skyhet, noe som også representerer en dyrevelferdsmessig utfordring.

Det ble gjennomført forsøk på uttak av urbane rådyr i Farsund by høsten og vinteren 2025, uten at dette ga ønsket effekt. Dette illustrerer utfordringsbildet med stedbundne og tilpassede bestander i byområder. Kommunedirektøren anbefaler derfor at det tas dialog med ettersøksjegerne med sikte på å utarbeide en konkret plan for mest mulig effektiv avskyting, med mål om å redusere antallet dyr som oppholder seg i tettbygde strøk betydelig. Avskytingen bør i hovedsak gjennomføres i ordinær jakttid på høsten, og det skal unngås å felle geit før tilhørende kje er tatt ut. Videre bør vald som omkranser tettbygde områder oppfordres til å ta ut full kvote, og der det er faglig forsvarlig bør det vurderes økt tildeling jf. hjorteviltforskriften §7, for å styrke avskytningstrykket rundt byområdene. Skogbrukssjefen opplever tilsvarende problemstillinger fra flere tettbygde områder i kommunen, særlig i Vanse, men også i andre boligfelt.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Konsekvenser for barn og unge

Ikke relevant

Konsekvenser for klima og miljø

Ikke relevant

Konsekvenser for folkehelse

Flottbårne og andre smittsomme sykdommer kan være et helseproblem dersom situasjonen fortsetter.

Konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler ut fra ovenstående utredning at administrasjonen går i dialog med ettersøksjegere og lager en plan for kraftig reduksjon av rådyrbestanden i urbane strøk. Rådyrvald i nærheten av urbane strøk som Vanse og Farsund by oppfordres til økt uttak i jakttiden. Det settes fokus på dyrevernhensyn.